

עודכן ב- 29/07/2008 03:18

אינטרסנטים רוצים להשתלט על המערכת

מאת שלמה גרוסמן

<< משרד האוצר, שליחיו וגורמים נוספים מנהלים באחרונה מסע השמצה נגד מערכת ההשכלה הגבוהה והוועדה לתכנון ותקצוב של האוניברסיטאות (ות"ת), כמו גם פרופ' רם פרוסט ("רוצים להפוך את האוניברסיטאות לבנק הפועלים", TheMarker, 23.7). כל תכליתו של מסע זה הוא לשנות סדרי עולם ולאפשר לגורמים אינטרסנטיים להשתלט על ניהול ותכנון מערכת ההשכלה הגבוהה בישראל.

הות"ת, בראשותי, התמודדה מאז תחילת העשור עם משבר מתמשך. למרות זאת, היא הצליחה לגשר על פערים ולבנות תוכנית חומש משותפת עם האוצר שהצליחה למנוע את קריסת חלק מהאוניברסיטאות, הביאה להתייעלות במוסדות אחרים והובילה להגדלת הנגישות למכללות בפריפריה תוך דגש על עיבוי המחקר. יתרה מכך, הות"ת התמודדה בהצלחה עם משבר הפנסיה התקציבית שאיים על היציבות הפיננסית של חלק מהאוניברסיטאות תוך שהיא מקפידה שלא להביא לקריסת אף מוסד במערכת. הות"ת, לצערה, חשה לא פעם בודדה במערכה והאחרונה שניצבת על המשמר של החופש האקדמי.

גורמים באוצר ניסו, ועדיין מנסים, להכפיף את המערכת תחת עינו של חשב מלווה ולפגוע בעצמאות המערכת, שהיא אחד הנכסים האחרונים שלה כגוף א-פוליטי המסוגל לתכנן ולתקצב מערכת מורכבת עתירת ידע והישגים. הות"ת הצליחה לאחר מאבק קשה למנוע את כל הניסיונות לפגוע בעצמאותה, וממשיכה לנהל מדי יום מאבק עיקש מול הממשלה, שלא רואה עין בעין את חשיבות ההשכלה הגבוהה ותרומתה למדינה. מטרת המאבק, בין השאר, היא להשיב למערכת את התקציבים שנגזלו ממנה מאז 2001, עוד בטרם כהונתי כיו"ר הות"ת. קיצוצי הממשלה נעשו באופן רוחבי ופגעו בכל המשרדים וגורמי המשק הקשורים אליהם. הות"ת נלחמה להחריג עצמה מקיצוצים אלה, אך היא מעולם לא מצאה אוזן קשבת אצל קובעי המדיניות הכלכלית.

מעקב ובקרה על פעילותם של עשרות מוסדות אקדמיים, פיקוח ובדיקה תכנונית, תקציבית ואקדמית על יותר מ-400 תוכניות אקדמיות חדשות בשנה, אחריות ומימון איסוף כל מסד הנתונים והמידע על ההשכלה הגבוהה בישראל ובעולם, פיתוח ותחזוק קשרי החוץ הענפים של ישראל בהשכלה הגבוהה, פיתוח מודלים שוויוניים ושקופים לחלוקת התקציב, וכל זאת עם סגל מקצועי ומומחה קטן בהרבה מאשר בגופים מקבילים בעולם - הם מנת חלקה של הות"ת כבר שנים ארוכות.

הערכת פעילות הות"ת רק על פי הופעתה ודרך הצגתה בכלי התקשורת עושה עוול למפעל אדיר הפועל מדי יום להבטחת המשך פעילות האוניברסיטאות והמכללות. עוצמת הות"ת היא ביכולתה לפעול באופן שוויוני, ולמרות הקיצוצים הקשים להצמיד את מערכת ההשכלה הגבוהה לאיכות ולמצוינות.

הכותב הוא יו"ר הוועדה לתכנון ותקצוב של המועצה להשכלה גבוהה

כל הזכויות שמורות, "הארץ" ©

סגור חלון